

جغرافیای تاریخی و گردشگری
شهرستان آبدانان

تأليف: دکتر حبیب‌الله محمودیان

۱۳۹۰

سرشناسه : محمودیان، حبیب‌الله، ۱۳۲۹ -
عنوان و نام پدیدآور: جغرافیای تاریخی و گردشگری شهرستان آبدانان/
حبیب‌الله محمودیان.

مشخصات نشر : ایلام: انتشارات زاگرو، ۱۳۹۲،
مشخصات ظاهری : ۱۰۵ ص.: مصور، عکس، نقشه،
شابک : ۸۵۰۰۰ ریال : ۵ - ۲۵ - ۶۵۱۰ - ۶۰۰ - ۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی : فیا
یادداشت: کتابنامه
موضوع: آبدانان
بند کنگره: ۵۳ ب ۱۳۹۲ / DSR ۲۰۷۱
بندی دیویی: ۴۵۳/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۲۸۱۶۱

ناشر : زاگرو - ایلام ۲۴ متری اشرفی صفه، کوچه‌ی سوم، پلاک ۲۱۷

جغرافیای تاریخی و گردشگری شهرستان آبدانان
دکتر حبیب‌الله محمودیان

ویراستار: مهندس علی محمدنیاکان

طرح جلد: روح‌الله بساط‌نیا

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

۷	پیش گفتار
۹	بخش اول: کلیات
۱۰	موقعیت جغرافیایی فلات ایران
۱۰	ناحیه ها
۱۲	مناطع و رودخانه ها
۱۳	رودخانه ها با نام های بسیار
۱۹	موقعیت منطقه ای استان ایلام
۱۹	کوهستان کبیر
۲۱	رودخانه ها
۲۲	تنوع اقلیمی استان
۲۳	منابع طبیعی استان
۲۵	زیستگاه ها
۲۶	ایلام در گذر تاریخ
۲۷	ایلام باستان
۳۱	موقعیت اقتصادی
۳۲	صنایع دستی
۳۴	زبان و نگویش
۳۵	مناطق نمونه ی گردشگری

۳۷	بخش دوم: جغرافیای تاریخی و گردشگری شهرستان آبدانان
۳۸	فصل اول: موقعیت جغرافیایی
۳۹	نام‌های ها
۴۰	آب و هوا
۴۱	پوشش گیاهی
۴۳	توانمندی های اقتصادی
۴۵	راه های مواصلاتی
۴۶	فصل دوم: پیشینه تاریخی
۴۷	آثار وابسته تاریخی
۴۷	پشت قلعه‌ی آبدانان
۵۰	دیگر آثار آبدانان
۷۲	فصل سوم: بقاع متبرکه و زیارتگاه ها
۸۰	فصل چهارم: مکان‌های شاخص گردشگری
۸۵	منابع و مآخذ

پیش گفتار

جغرافیا علم تأثیر متقابل انسان و محیط یا علم بررسی و مطالعه‌ی پدیده‌های طبیعی روی کره‌ی زمین، و نقش و تأثیر انسان بر این پدیده‌ها یا تأثیر پذیری انسان از محیط است. دانش بشری به دلیل گسترده‌ی وسیع مراکز علمی و پژوهشی لحظه به لحظه در حال توسعه، تحول و دگرگونی است؛ و کشف اصول، فنون و روش‌های اثر بخش جدید در دنیای نو، علم را حجتی به شمار می‌آید. به‌رین، پیشرفت‌های مادی و معنوی بشر و تغییر و تحول امکان ساخت بشر بر محیط اثر گذاشته، و تغییرات محیطی و اقلیمی نیز شرایط جغرافیایی و برای زندگی انسان بر روی کره زمین پدید آورده که مطالعات محیطی یا مقوله‌ی جغرافیایی تحت تأثیر این فرایند قرار می‌گیرد.

بررسی مجموعه‌های با آلودگی به جای مانده از تاریخ بشریت این حقیقت را بیشتر روشن می‌کند که انسان همیشه به‌طور شتابناک، تحولات و ناشناخته‌ها برای یافتن، دریافتن و بهره گرفتن از آن‌ها در مراحل توسعه و تکامل زندگی خود بوده است. این مسأله مربوط به امروز و دیروز تاریخ نیست؛ بلکه سیر، گردش، تکرار و تدبیر در محیط زندگی به آغاز حیات بشر باز می‌گردد و این روند با نشیب و فرازهای زیادی تا امروز ادامه داشته است. خداوند در قرآن مجید نیز بر سیر در جهان و عبرت گرفتن از سرنوشت پیشینیان تأکید فرموده و در سوره‌های مبارکه‌ی عنکبوت، انعام، فاطر، روم، غافر، نحل و نمل به وضوح به این موضوع اشاره کرده‌اند.

سفر و سیاحت از جمله قدیمی‌ترین فعالیت‌های عادی و روزمره‌ی بشر بوده است. انسان در طول زندگی اجتماعی خود همواره کوشیده تا محیط پیرامونی خود را بشناسد و این شناسایی با تحرک و جا به جایی همراه بوده است.

بنابراین، مسأله‌ی گردش و سیاحت پدیده‌ی جدیدی نیست و در تمام دوران زندگی انسان و در طی قرون و اعصار وجود داشته است. امروزه یکی از منابع مهم توسعه در کشورهای جهان توجه به صنعت گردشگری و گسترش همه‌جانبه‌ی آن می‌باشد. برخی کشورها صنعت گردشگری را مهم‌ترین منبع درآمد ارزی خود قرار داده‌اند و از تمام فن‌آوری‌ها و در کارهای مناسب برای توسعه‌ی آن بهره می‌گیرند؛ چنان‌که بسیاری از کشورهای جهان در سیاست‌های کلان خود بخش گردشگری را پایه و اساس اقتصاد خود قرار داده‌اند.

در کشور ما با وجود استعدادهای بالقوه برای توسعه‌ی گردشگری، اقدامات اساسی متکی بر یافته‌ای خاص صورت نگرفته و برخی عوامل موجب شده تا سهم ما از بخش درآمدهای ملی صرف گردشگری ناچیز باشد.

استان ایلام نیز برای دستیابی به جایگاه مناسبی از تاریخ گذشته و جلوه‌های زیبای خلقت است که در قالب طبیعت، روستاها، بناها و دیگر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی نمود یافته است. در این کتاب تلاش شده ضمن بررسی اقداماتی مطالعات محیطی و جغرافیایی کشور و استان، ویژگی‌های جغرافیای تاریخی و صنعت گردشگری شهرستان آبدانان را تدوین و به هم وطنان عزیز، گردشگران و به‌ویژه جوانان تقدیم شود. البته، با وجود تلاش در این عرصه، بسیاری از جاذبه‌ها و زمینه‌های تحول در حوزه گردشگری شهرستان در قالب این نوشتار ذکر نشده است. بنابراین، می‌توان اظهار نظر نمود که این اقدام مقدمه‌ای برای انجام تحقیقات گسترده در این عرصه خواهد بود.

دکتر سید محمد محمودیان

تابش ۱۳۹۰